

Etapa națională a olimpiadelor școlare - 2023

Probă scrisă

ISTORIE

Clasa a VIII-a

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„În Moldova, revoluția a pornit în martie 1848, printr-o adunare la Iași, unde s-a formulat și programul revoluționar [...] Conducătorii revoluției în Moldova au fost Vasile Alecsandri, Mihail Kogălniceanu, Alecu Russo, Alexandru Ioan Cuza și alții. Acțiunea lor a fost pentru moment oprită de domn, mulți dintre ei fiind obligați să fugă în Transilvania. Ei au participat la marea adunare românească de aici, de la Blaj, sub influența căreia au făcut un nou program, mult mai curajos, în mai 1848, la Brașov. În acest program cereau împărțirea pământului la țărani și unirea Țării Românești și Moldovei. Ulterior, acești revoluționari moldoveni din Transilvania și alții [...], în frunte cu Mihail Kogălniceanu, s-au refugiat în Bucovina [...]. Aici, se elaborează un nou program, și el cu cereri revoluționare, care ar fi schimbat din temelii soarta românilor, ca unirea Principatelor și emanciparea țăranilor. [...]

Revoluționarii din Țara Românească au fost mai bine organizați și au reușit să cucerească puterea în stat [...]. Revoluția a izbucnit la Islaz, în 9 iunie 1848. Aici s-a format primul guvern revoluționar, compus din Ion Heliade Rădulescu, Ștefan Golescu, Cristian Tell și alții, și s-a prezentat în fața poporului o proclamație, care era de fapt programul revoluției. Revoluționarii au pornit spre București, unde, sub presiunea poporului, domnul a abdicat, iar puterea a fost preluată de guvernul revoluționar [...].

Revoluția de la 1848 - 1849 a fost înfrântă faptic și concret prin forța armelor, dar a fost învingătoare prin ideile sale care s-au afirmat și transpus în practică, în viitor. [...] Toate obiectivele strategice fixate de revoluționari în 1848 - mai ales unitatea națională, libertatea socială și independența țării - au fost întruchipate în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul celui următor. [...]

Unirea Țării Românești și Moldovei din 1859 [...] a însemnat așezarea în același nucleu politic - administrativ a unei treimi din teritoriul locuit de români. [...] În interior nu trebuia depus un efort prea mare, pentru că voința de unire era clară [...]. Mai dificilă era convingerea marilor puteri în legătură cu nevoia de unire. [...] Sarcina aceasta de convingere a puterilor Europei și-au luat-o, în primul rând, foștii revoluționari de la 1848, exilați în Occident [...]. Revoluționarii exilați au format adevărate grupuri de susținere românești în statele italiene, în Anglia, Prusia, dar mai ales în Franța, la Paris [...].

Acțiunea de propagandă românească, cu centrul în Franța, a cuprins aproape întreaga Europă. Astfel, la sfârșitul Războiului Crimeii [...] - când marile puteri europene (Anglia, Franța, Regatul Sardiniei și Piemontului) ajutaseră Turcia să învingă Rusia -, în timpul tratatelor de [...] la Paris, Franța a cerut unirea Țărilor Române [...]. Faptul acesta era foarte important, fiindcă problema românească devenea în acest fel o problemă internațională.“

(A. I. Pop, *Scurtă istorie a românilor*)

Pornind de la această sursă istorică, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa dată, două caracteristici ale Revoluției din 1848-1849, din Țara Românească. **4 puncte**
2. Formulați, pe baza sursei date, o opinie referitoare la acțiunile revoluționarilor moldoveni, susținând-o cu două informații selectate din sursă. **8 puncte**
3. Prezentați două fapte istorice din perioada 1860-1900 referitoare la statul român modern: unul la care participă o personalitate politică precizată în sursa dată și altul, considerat în sursă ca *obiectiv strategic* al revoluționarilor din 1848, diferit de primul pentru care ați optat. **10 puncte**
4. Prezentați, în aproximativ o pagină, rolul marilor puteri în formarea statului român modern, utilizând două fapte istorice desfășurate în deceniul șase al secolului al XIX-lea și două informații din sursa dată. **18 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, un eseu referitor la spațiul românesc sud-carpatic în secolul al XIV-lea – prima jumătate a secolului al XVIII-lea, având în vedere:

- menționarea a două cauze și a unei consecințe ale acțiunilor desfășurate de românii din sudul Carpaților în prima jumătate a secolului al XIV-lea;
- prezentarea a două fapte istorice la care participă românii din sudul Carpaților, unul din ultimele două decenii ale secolului al XIV-lea, iar celălalt din deceniile șase-șapte ale secolului al XV-lea;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat de domnul Țării Românești, în ultimul deceniu al secolului al XVI-lea;
- formularea unei opinii referitoare la evoluția Țării Românești în perioada 1690-1750 și argumentarea acesteia prin două fapte istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea argumentării (prezentarea faptelor istorice prin menționarea a câte trei informații referitoare la fiecare fapt și a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.